

Information om skydd och förvar av kunders värdepapper

Detta dokument publiceras på grund av bestämmelser i artikel 38.5 och 38.6 i EU-förordningen Central Securities Depositories Regulation ("CSDR"). Syftet med dokumentet är att beskriva de olika slagen av förvar och de skydds nivåer som banken erbjuder sina kunder vid förvaring av värdepapper samt informera dem om de kostnader och risker som varje alternativ innebär.

Bakgrund

Aktier och andra värdepapper emitterade av svenska publika bolag är som regel kontoförda och registrerade hos Euroclear Sweden AB ("Euroclear", tidigare VPC). Euroclear är en svensk värdepapperscentral enligt lagen (1998:1479) om värdepapperscentraler och kontoföring av finansiella instrument ("LKF"). Denna lag kompletterar Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 909/2014, Central Securities Depositories Regulation ("CSDR").

Swedbank har fått tillstånd av Euroclear att vara kontoförande institut och förvaltare enligt LKF. I sin egenskap av kontoförande institut får banken utföra registreringar på konton hos Euroclear för registrering av värdepapper (vp-konton). Som förvaltare kan Swedbank registreras som innehavare på konto i ägares ställe.

Depå knuten till gemensamt förvaltarkonto

Det basalternativ som banken erbjuder för förvaring av värdepapper registrerade hos Euroclear är, med CSDRs terminologi, segregering av samlade kundkonton (omnibuskonton). Banken registreras som innehavare av värdepappren i ägares ställe på ett särskilt vp-konto (förvaltarkonto) hos Euroclear, gemensamt för flera kunder. Banken förs även in i bolagets/emittentens aktiebok eller skuldbok som förvaltare i ägares ställe. Samtidigt förtecknar banken kundens motsvarande värdepappersinnehav i kundens depå hos banken. Det övergripande regelverket för förvaltarregistrering av detta slag finns i LKF, tredje kapitlet. Basalternativet med ett förvaltarkonto gemensamt för flera kunders innehav (omnibus) i kombination med en depå för varje kund, är tillsvidare utan kostnad för kunden.

Depå knuten till individuellt förvaltarkonto

Banken erbjuder vidare, med CSDRs terminologi, en form av individuellt segregerade kundkonton. Även i detta fall håller banken kundens värdepapper som förvaltare på ett förvaltarkonto hos Euroclear, men detta konto är inte gemensamt för flera kunders innehav. På kontot, av banken kallat individuellt förvaltarkonto, finns således endast en enda kunds värdepapper registrerade vilka banken håller förtecknade i kundens depå. Detta alternativ är förenat med en kostnad för kunden som för närvarande uppgår till 10 000 kronor på årsbasis.

Deltagande på bolagsstämma

Genom att banken registreras som förvaltare kommer kunden som framgått inte att vara upptagen i aktieboken för det bolag i vilket kunden äger aktier. En kund som vill gå på bolagsstämma måste därför se till att genom rösträttsregistrering bli tillfälligt införd i bolagets aktiebok ("bolagsstämмоaktieboken") på avstämningsdagen. Denna dag infaller fem vardagar före stämman. Banken har väl inarbetade rutiner för att hantera önskemål om rösträttsregistrering, via internet eller per telefon.

Skyddsnivå vid depå knuten till gemensamt förvaltarkonto

Banken är enligt lag skyldig att hålla kundernas värdepapper avskilda från såväl bankens egna tillgångar som andra kunders tillgångar. Detta sker genom att värdepappren förvaras på det gemensamma förvaltarkontot hos Euroclear och samtidigt förtecknas i respektive kunds depå. Härigenom uppnår kunden även vad som brukar kallas en sakrättsligt skyddad separationsrätt gentemot banken. Om banken skulle gå i konkurs är värdepappren skyddade mot bankens fordringsägare.

Banken ansvarar för att de värdepapper som finns förtecknade i varje kunds depå återfinns till samma antal, sort och slag på det gemensamma förvaltarkontot. Skulle vid en konkursituation för banken en brist på förvaltarkontot ändå ha uppkommit i ett visst värdepapper, fördelas denna brist mellan alla depåkunder som äger värdepappret i proportion till varje kunds innehav. I sammanhanget bör det lagstadgade investerarskyddet uppmärksammas som innebär att varje kund kan få ersättning för förlorade värdepapper i depå upp till ett värde av 250 000 kronor. Mer information om investerarskyddet finns på riksgalden.se

Skyddsnivå vid depå knuten till individuellt förvaltarkonto

Vid depå knuten till ett individuellt förvaltarkonto öppnar banken ett särskilt förvaltarkonto hos Euroclear på vilket endast en enda kunds innehav av värdepapper registreras på banken som förvaltare. Detta innebär att sådana konkurrerande anspråk mellan olika kunder som beskrivits ovan beträffande gemensamt förvaltarkonto inte kan uppkomma.

Överlåtelser och pantsättningar

Vid en överlåtelse, som till exempel vid försäljning eller gåva av förvaltarregistrerade värdepapper, blir överlåtelsen gällande mot överlåtarens fordringsägare i samma ögonblick som banken underrättas om överlåtelsen. De efterföljande registreringsåtgärder som banken utför med anledning av en sådan underrättelse behöver därmed ännu inte ha utförts för att värdepappren ska vara skyddade från eventuella anspråk från t ex en säljares fordringsägare. Denna regel gäller oavsett skyddsnivå enligt ovan. Vid pantsättning gäller regeln på motsvarande sätt till skydd för panthavaren mot pantsättarens fordringsägare. En kund som i stället för basalternativet för värdepappersförvar med depå knuten till ett gemensamt förvaltarkonto önskar få depå knuten till ett individuellt förvaltarkonto, bör kontakta sitt bankkontor.